

Suvestinė redakcija nuo 2003-01-01 iki 2008-09-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [55-1764](#), i. k. 0991010ISTAIII-1207

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NARKOTINIŲ IR PSICHOTROPINIŲ MEDŽIAGŲ
PIRMTAKŲ (PREKURSORIŲ) KONTROLĖS
Į S T A T Y M A S**

1999 m. birželio 1 d. Nr. VIII-1207
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslas

1. Šis įstatymas nustato veiklos, susijusios su narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais), tvarką ir kontrolę Lietuvos Respublikoje.

2. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti, kad pirmtakai (prekursoriai) nebūtų panaudojami neteisėtai narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybai, bei suderinti pirmtakų kontrolės reglamentavimą su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

3. Šis įstatymas netaikomas gaminiams, mišiniams, natūraliems produktams, kuriuose esantys pirmtakai (prekursoriai) negali būti panaudoti neteisėtai narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakai (prekursoriai) (toliau – pirmtakai) – cheminės medžiagos, šių medžiagų druskos, mišiniai ir natūralūs produktai, kurių sudėtyje yra pirmtakų, dažnai naudojami neteisėtai narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybai ir dėl to kontroliuojami pagal Jungtinių Tautų 1998 metų konvenciją „Dėl kovos su neteisėta narkotinių ir psichotropinių medžiagų apyvarta“, ir įrašyti į Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą pirmtakų (prekursorių) sąrašą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

2. **Narkotinės ir psichotropinės medžiagos** – į Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintus kontroliuojamųjų medžiagų sąrašus įrašytos gamtinės ar sintetinės medžiagos, kurios dėl kenksmingo poveikio ar piktnaudžiavimo jomis sukelia sunkų žmogaus sveikatos sutrikimą, pasireiškiantį asmens psichine ir fizine priklausomybe nuo jų, ar pavojų žmogaus sveikatai.

3. **Subjektas** – fizinis, juridinis asmuo, besiverčiantis su pirmtakais susijusia veikla.

4. **Galutinis gavėjas** – kiekvienas fizinis, juridinis asmuo, kuriam adresuotas pirmtakų siuntinys. Šis fizinis, juridinis asmuo nebūtinai gali būti gautų medžiagų vartotojas.

5. **Pirmtakų importas** – pirmtakų įvežimas į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją.

6. **Pirmtakų eksportas** – pirmtakų išvežimas iš Lietuvos Respublikos muitų teritorijos.

7. **Pirmtakų tranzitas** – pirmtakų gabenimas per Lietuvos Respublikos muitų teritoriją, muitinei prižiūrint nuo vienos sienos perėjimo vietoje veikiančios muitinės įstaigos iki kitos.

8. Su pirmtakais susijusi veikla - pirmtakų gamyba, perdirbimas, sandėliavimas, didmeninė ar mažmeninė prekyba, įskaitant prekybos tarpininko bei muitinės tarpininko veiklą, taip pat pirmtakų importas, eksportas, tranzitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, *Žin.*, 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

9. Neterminuotas eksporto leidimas – Vyriausybės įgalios institucijos išduodamas nustatytos formos dokumentas, suteikiantis teisę jo turėtojai neribotą laiką eksportuoti II kategorijos pirmtakus

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, *Žin.*, 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

10. Pirkėjo deklaracija – Vyriausybės įgalios institucijos nustatytos formos dokumentas, kurį pildo I ir II kategorijų pirmtakų pirkėjas kiekvieno sandorio metu arba visų per metus sudaromų II kategorijos pirmtakų sandorių vienu kartu, nurodydamas perkamų pirmtakų paskirtį.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, *Žin.*, 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

3 straipsnis. Pirmtakų sąrašo sudarymas

1. Pirmtakų sąrašas sudaromas vadovaujantis Jungtinių Tautų 1988 metų konvencija „Dėl kovos su neteisėta narkotinių ir psichotropinių medžiagų apyvarta“.

2. Pirmtakų sąrašas tvirtinamas sveikatos apsaugos ministro įsakymu. Sąraše pirmtakai ir jų druskos suskirstyti į I, II ir III kategorijos pirmtakus, atsižvelgiant į galimybes juos panaudoti neteisėtai narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybai.

3. Pirmtakų sąrašas gali būti keičiamas, tikslinamas ir papildomas cheminėmis medžiagomis, atsižvelgiant į Jungtinių Tautų 1988 metų konvencijos „Dėl kovos su neteisėta narkotinių ir psichotropinių medžiagų apyvarta“ priedų pakeitimus.

4. Pirmtakai į sąrašą įrašomi lietuviškais ir tarptautiniais (jeigu tokių nėra, – cheminiais) pavadinimais, nurodomi jų kodai pagal Kombinuotąjį muitų tarifų ir užsienio prekybos statistikos nomenklatūrą.

ANTRASIS SKIRSNIS SU I KATEGORIJOS PIRMTAKAIS SUSIJUSIOS VEIKLOS REIKALAVIMAI

4 straipsnis. Su I kategorijos pirmtakais susijusios veiklos licencijavimas

1. Verstis su I kategorijos pirmtakais susijusia veikla subjektas, išskyrus muitinės tarpininkus, asmenis, laikančius prekes muitinės sandėliuose, ir transporto įmones, kurios verčiasi tik šia veikla, turi teisę tik turėdamas šios veiklos licenciją. Jei veikla susijusi su I kategorijos pirmtakų gamyba, perdirbimu, sandėliavimu, prekyba, ji galima tik licencijoje nurodytuose objektuose bei patalpose.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, *Žin.*, 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

2. Subjektui verstis su I kategorijos pirmtakais susijusia veikla licencijas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka išduoda Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgalioji institucija.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgalioji institucija, nustačiusi šio įstatymo reikalavimų bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių subjektų su I kategorijos pirmtakais susijusią veiklą, pažeidimus, sustabdo ar panaikina subjekto licencijos galiojimą. Panaikinus subjekto licencijos verstis su I kategorijos pirmtakais susijusia veikla galiojimą, turimi įmonėje pirmtakai parduodami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka subjektui, turinčiam licenciją verstis tokia pat veikla.

5 straipsnis. Draudžiama veikla su I kategorijos pirmtakais

1. I kategorijos pirmtakų, išskyrus vaistus, mažmeninė prekyba yra draudžiama.
2. I kategorijos pirmtakus draudžiama parduoti ar kitaip perduoti subjektams, neturintiems licencijos verstis su I kategorijos pirmtakais susijusia veikla.

TREČIASIS SKIRSNIS SU II IR III KATEGORIJŲ PIRMTAKAIS SUSIJUSIOS VEIKLOS REIKALAVIMAI

6 straipsnis. Su II ir III kategorijų pirmtakais susijusios veiklos registracija

Subjektai, kurių veikla yra susijusi su II kategorijos pirmtakais ir III kategorijos pirmtakų eksportu, jei eksportuoto III kategorijos pirmtako (gryno arba mišiniuose) svoris per praėjusius kalendorinius metus viršijo Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytąjį arba jei III kategorijos pirmtakai eksportuojami į tas šalis, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė, privalo registruoti šią veiklą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotoje institucijoje. Šis reikalavimas netaikomas muitinės tarpininkams, asmenims, laikantiems prekes muitinės sandėliuose, bei transporto įmonėms, kurios verčiasi tik šia veikla.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

KETVIRTASIS SKIRSNIS PIRMTAKŲ ŽENKLINIMAS, DOKUMENTAI IR APSKAITA

7 straipsnis. Pirmtakų ženklimas

Pirmtakai ženklinami laikantis Lietuvos Respublikoje galiojančios pavojingų cheminių medžiagų ženklavimo tvarkos. Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka etiketėse, be kitų duomenų, turi būti nurodytas pirmtako pavadinimas pagal Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą pirmtakų sąrašą.

8 straipsnis. Su pirmtakais susijusios veiklos dokumentų įforminimo ypatumai

Verčiantis su pirmtakais susijusia veikla, visuose dokumentuose (PVM sąskaitose-faktūrose, sąskaitose-faktūrose, važtaraščiuose, muitinės deklaracijose ir kituose dokumentuose) turi būti nurodyta: pirmtakų pavadinimai pagal Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą sąrašą; kodai pagal Kombinuotąjį muitų tarifų ir užsienio prekybos statistikos nomenklatūrą; pirmtakų kiekis, svoris, o jeigu pirmtakas įeina į mišinį, – jo dalis mišinyje procentais, kiekis ir svoris, paties mišinio kiekis ir svoris; pirmtakų paskirtis (nurodoma pirkėjo deklaracijoje); visų subjektų, dalyvaujančių pirmtakų pirkimo-pardavimo operacijoje, įskaitant galutinį gavėją, vardai, pavardės, įmonių pavadinimai ir adresai. Verčiantis su II kategorijos pirmtakais susijusia veikla vidaus rinkoje, gali būti netaikomi šio straipsnio reikalavimai, jei pirmtakų siuntinio svoris neviršija Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytojo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

9 straipsnis. Pirmtakų ir sandorių, susijusių su pirmtakais, apskaita

Subjektai, kurie verčiasi su I ir II kategorijų pirmtakais susijusia veikla bei III kategorijos pirmtakų importu, eksportu ar tranzitu, privalo tvarkyti visų sandorių, susijusių su pirmtakais, apskaitą. Subjektai, kurie verčiasi II ir III kategorijų pirmtakų eksportu į šalis, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė, tvarko eksportuojamų pirmtakų apskaitą. Sandorių, susijusių su pirmtakais, bei pirmtakų apskaitos tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

PENKTASIS SKIRSNIS PIRMTAKŲ IMPORTO, EKSPORTO IR TRANZITO REIKALAVIMAI

10 straipsnis. Leidimai pirmtakų importui, eksportui, tranzitui

1. Kiekvienam I kategorijos pirmtakų importo, eksporto ir tranzito atvejui reikalingas leidimas, išduotas Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos. Leidimas išduodamas tik tiems subjektams, kurie turi licenciją verstis šia veikla.

2. II ir III kategorijų pirmtakams eksportuoti leidimas reikalingas tuo atveju, kai II ir III kategorijų pirmtakai eksportuojami į tas šalis, kurių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Tuo atveju, kai II kategorijos pirmtakai eksportuojami į kitas šalis, išduodamas neterminuotas eksporto leidimas. Leidimą eksportuoti II ir III kategorijų pirmtakus Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija išduoda tik savo veiklą įregistravusiems subjektams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

3. Leidimai importuoti, eksportuoti, gabenti tranzitu I kategorijos pirmtakus bei eksportuoti II ir III kategorijų pirmtakus į šalis, kurių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės, ir šio straipsnio 2 dalyje nurodyti neterminuoti eksporto leidimai išduodami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

11 straipsnis. Pirmtakų importo, eksporto, tranzito kontrolė

1. Importuojant I kategorijos pirmtakus į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją, subjektas leidimą importuoti I kategorijos pirmtaką privalo pateikti muitinės postui valstybės sienos perėjimo vietoje, geležinkelio stotyje, tarptautiniame jūrų, upių ar oro uoste, per kuriuos įvežamas pirmtakų siuntinys. Šis muitinės postas leidimą importuoti pažymi ir išsiunčia Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai.

2. Eksportuodamas I kategorijos pirmtakus, o II ir III kategorijų pirmtakus – į šalis, kurių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės, subjektas leidimą eksportuoti pirmtakus privalo pateikti kartu su muitinės deklaracija muitinės postui valstybės sienos perėjimo vietoje, geležinkelio stotyje, tarptautiniame jūrų, upių ar oro uoste, per kuriuos išvežamas pirmtakų siuntinys. Šis muitinės postas leidimą eksportuoti pažymi ir išsiunčia Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

3. Gabendamas tranzitu I kategorijos pirmtakus, subjektas Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos išduotą leidimą gabenti tranzitu I kategorijos pirmtakus privalo pateikti muitinės postui valstybės sienos perėjimo vietoje, geležinkelio stotyje, tarptautiniame jūrų, upių ar oro uoste, per kuriuos įvežamas ir išvežamas pirmtakų siuntinys. Šie muitinės postai tranzito leidimą pažymi. Muitinės postas valstybės sienos perėjimo vietoje, geležinkelio stotyje, tarptautiniame jūrų, upių ar oro uoste, per kuriuos išvežamas I kategorijos pirmtakų siuntinys, pažymėtą tranzito leidimą išsiunčia Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS VEIKLOS, SUSIJUSIOS SU PIRMTAKAIS, KONTROLĖ

12 straipsnis. Subjektų, kurių veikla susijusi su I, II ir III kategorijų pirmtakais, pareigos

Subjektai, kurių veikla susijusi su I, II ir III kategorijų pirmtakais, privalo:

1) tvarkyti pirmtakų apskaitą ir pateikti su pirmtakais susijusios veiklos ataskaitas Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai šios nustatyta tvarka;

2) Vidaus reikalų ministerijos nustatyta tvarka informuoti teisėsaugos institucijas apie įtartinus siūlomus ar sudarytus sandorius, jeigu yra pagrindo manyti, kad pirmtakai naudojami ar gali būti panaudoti neteisėtai narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybai.

13 straipsnis. *Neteko galios nuo 2003-01-01*

Straipsnio naikinimas:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, *Žin.* 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

14 straipsnis. Subjektų veiklos, susijusios su pirmtakais, kontrolė

1. Subjektų veiklą, susijusią su pirmtakais, kontroliuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgalios licencijuoti ir registruoti šią veiklą institucijos ir kitos institucijos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų institucijų pareigūnai Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka gali bet kuriuo metu įeiti ir patikrinti subjekto patalpas, susijusias su veikla naudojant pirmtakus, gamybos įrangą, saugomus pirmtakus, paimti pirmtakų pavyzdžius ir atlikti jų analizę, patikrinti veiklos, susijusios su pirmtakais, apskaitos dokumentus, taip pat fotografuoti ar kopijuoti šiuos dokumentus.

3. Su pirmtakais susijusiai subjektų veiklai laisvosiose ekonominėse zonose ir laisvuosiuose sandėliuose, kuri vykdoma šio įstatymo, Muitinės kodekso, laisvųjų ekonominių zonų bei laisvųjų sandėlių veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka, taikomos šio straipsnio 2 dalyje nurodytos kontrolės priemonės.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, *Žin.*, 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

SEPTINTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15 straipsnis. Atsakomybė

Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 1999 m. spalio 1 d. patvirtina:

- 1) veiklos, susijusios su pirmtakais, registravimo, licencijavimo ir leidimų išdavimo tvarką;
- 2) šalių, į kurias reikia leidimo eksportuoti II ir III kategorijų pirmtakus, sąrašą;
- 3) žyminio mokesčio už licencijos išdavimą verstis su pirmtakais susijusia veikla tarifą;
- 4) institucijas, kurios vykdys kontrolės, licencijų išdavimo ir veiklos reguliavimo funkcijas.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija iki 1999 m. spalio 1 d. parengia ir patvirtina:

- 1) II ir III kategorijų eksportuojamų pirmtakų siuntinio svorį;
- 2) pirmtakų ženklinimo tvarką;
- 3) sandorių, susijusių su pirmtakais, bei pirmtakų apskaitos tvarką;
- 4) II kategorijos pirmtakų, kuriems bus taikomos išimtys pagal šio įstatymo 8 straipsnio nuostatas, sąrašą.

3. Vidaus reikalų ministerija iki 1999 m. spalio 1 d. nustato informavimo apie įtartinus siūlomus ar sudarytus sandorius, esant pagrindo manyti, kad pirmtakai naudojami ar gali būti panaudoti neteisėtai narkotinių ir psichotropinių medžiagų gamybai, tvarką.

17 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas, išskyrus 16 straipsnį, įsigalioja 1999 m. spalio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1122](#), 2002-10-08, Žin., 2002, Nr. 102-4547 (2002-10-25), i. k. 1021010ISTA0IX-1122

Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo 1, 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei 13 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas